

Posudek oponenta diplomové práce – teoretická část

Jméno a příjmení studenta	BcA. Matej Chrenka		
Studijní program	Výtvarná umění		
Obor/ateliér	Multimédia a design/Reklamní fotografie		
Forma studia	prezenční	Akad. rok	2017/2018
Název práce	Abstraktní fotografie		
Oponent práce	MgA. Michal Reichstätter		

Student Matěj Chrenka předkládá k obhajobě diplomovou práci zaobírající se fenoménem abstraktní fotografie. Jak autor během úvodních kapitol podotýká, jedná se o do jisté míry oxymoron, daný vlastnostmi média (přímá návaznost fotografického zobrazení na realitu). Autor uplatňuje na vnímání a čtení snímku sémiologickou terminologii, díky které se mu do jisté míry daří vymezit si základní diskurz, kterým lze dospět k určitým základním předpokladům abstraktní fotografie (alloreferenční X autoreferenční systém znaků).

Mimo náznak definice skrze výše uvedený systém pak absentuje jiný předpoklad možného „abstraktního znázornění“ reality vycházející z technické podstaty fotografického média. Vynález fotografie umožnil nahlížet na svět mimosmyslově (nadsmyslově). Okamžiky příliš krátké či naopak déle plynoucí, pohled extrémně detailní či perspektivně dříve nepoznaný, extrémní krátká či dlouhá hloubka ostrosti, a vlastně samotné abstrahování barevné skutečnosti do černobílého spektra, a další možnosti dané fotografickým médiem, tedy bez potřeby napodobit malířské abstraktní tendence, ale pojmout objekt či situaci způsobem, který nelze sledovat jinde (/jindy/jinak), než na snímku.

Za poněkud polemickou pak shledávám autorovo rozhodnutí (str. 16-17) abstraktní fotografii více nedefinovat. Jistě lze souhlasit s plovoucí definicí tohoto žánru, tento definiční limit lze ovšem nalézt prakticky u každého fotografického žánru. A domnívám se, že vědecká práce vyžaduje stanovit si kritéria a definice, které pak lze v rámci vlastního textu práce potvrdit či poukázat na jejich limitní platnost. Tedy ke zmíněnému závěru dospět, nikoliv z něj vycházet. V rámci vlastního průzkumu širě tématu pak Matěj pokrývá nejdůkladněji první polovinu dvacátého století. Zmiňuje autory jako Man Ray, Jaromír Funke, Alvin Langdon Coburn či László Moholy-Nagy. Je otázkou, zda zmiňovat natolik okrajový a vlastně mediálně sporný formát fotogramu tak rozsáhle a hned jako druhý příklad způsobu fotografické abstrakce (a pokud ano, myslím, že by stálo za to zmínit i fotografické Záznamy Jiřího Šiguta, který podobně jako surrealisté pracuje mimo optickou soustavu fotografického přístroje, ve svém uměleckém výrazu ovšem využívá citlivosti fotografického materiálu). Mimo další avantgardní a „novověcné“ autory se Matěj krátce zabývá generativními snímky Gottfrieda Jägera a Rytmogramey Henricha Heidenbergera. S výjimkou představitelů československé avantgardy pak zcela opomíjí tvorbu dalších významných fotografů, kteří ve svém díle reagovali na malířské abstrahující tendence 2. poloviny 20. století (Běla Kolářová, Vladimír Židlický). Dále mi v této části práce chybí fotografové, jejichž abstraktní tvorba by se mohla od technologické specifičnosti média fotografie zmíněné výše; tedy významná fotografická skupina Fotoform okolo Otto Steinerta, studie pohybu Etienne-Julese Mareye,

expresivně laděný soubor Awareness of Nature Maria Giacomelliho či rané, abstraktní dílo fotografa Williama Kleina a jiná.

Dále se práce věnuje dvěma autorům, v jejichž díle hraje výraznou roli manipulovaný digitální obraz, dále pak projektu Adama Broomberga a Olivera Chanarina (podobného právě výše zmíněným Záznamům Jiřího Šiguta), a vybraným dílům Jiřího Thýna. Závěrečné shrnutí pak rekapituluje díla a tendence, kterým se autor v práci věnoval.

Práci je vlastní poměrně suverénní a soustředěný jazyk, díla jsou bohatě autorsky interpretována, je zřejmé, že se autor díly zaobíral a přemýšlel o nich.

Návrh klasifikaceC - dobře.....

V Brně..... dne6. 6. 2018.....

.....
podpis oponenta práce
MgA. Michal Reichstätter

Pro klasifikaci použijte tuto stupnici:

A - výborně	B - velmi dobře	C - dobře	D - uspokojivě	E - dostatečně	F - nedostatečně
-------------	-----------------	-----------	----------------	----------------	------------------

* nehodící se škrtněte